

EESTI FILOLOOGIA OSAKONNA

ÕPPEPLAAN
1994 / 1995.
ÕPPEAASTAKS

Tartu Ülikool

EESTI FILOLOOGIA OSAKONNA
ÕPPEPLAAN

1994/1995. õppeaastaks

Tartu
1994

Eesti filoloogia osakonna õppeplaan

Põhiõpingute kogu ulatus on vähemalt 160 õppenädalat, normaalselt neli aastat. 1 õppenädal on üliõpilase 40-tunnine töö-nädal. Põhiõpingutele lisaks võib üliõpilane valida ühe aasta pedagoogilist õpetust või osakonna nõukogu soovitusel kaks aastat magistriõpet.

Kogu osakonnale kohustuslikud üldained (26 õn.)

EF 01. Inglise keel. 4 õn. Kevad- ja sügissem. Eksam. Keskkoolis inglise keelt õppinuile antakse lisateadmisi käibe- ning eriala keele alal (vähemalt TOEFL-testi minimaalnõuetele vastavalt). 128 tundi loenguid ja harjutusi, 100 lehekülge kodulektüüri.

Inglise keele õppimist alustavatele antakse elementaarteadmised inglise kõnekeelest ning õpetatakse erialaste tekstide lugemist ja tõlkimist. 128 tundi loenguid ja harjutusi, kodulektüüri kokkuleppel õppejõuga.

EF 02. Saksa keel. 4 õn. Kevad- ja sügissem. Eksam. Keskkoolis saksa keelt õppinuile antakse lisateadmisi käibe- ning eriala-keelest arvestusega, et nad oleksid kursuse lõpul valmis sooritama testi, mis vastab raskuselt testile "Zertifikat Deutsch als Fremdsprache" ning suutma lugeda ja tõlkida erialast teksti iima sõnaraamatuta. 128 tundi loenguid ja harjutusi, 100 lehekülge kodulektüüri.

Saksa keele õppimist alustavatele antakse elementaarteadmised saksa kõnekeelest ning õpetatakse erialaste tekstide lugemist ja tõlkimist sõnaraamatu abil. 128 tundi loenguid ja harjutusi, kodulektüüri kokkuleppel õppejõuga.

EF 03. Vene keel. 2 õn. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Antakse teadmisi vene keele grammatika alal, täiendatakse venekeelse teksti lugemise ja tõlkimise oskust. 32 tundi harjutusi, kodulektüüri kokkuleppel õppejõuga.

EF 04. Soome keel. 4 õn. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Soome keel algajale, põhirõhk grammatikal ja kõneoskuse arendamisel. 104 tundi loenguid ja harjutusi. Kodulektuur.

EF 05. Ladina keel. 3 õn. Poolteise aasta jooksul. Eksam. Käsitletakse ladina keele vormiõpetust ning lauseõpetuse aluseid, antakse ülevaade ladina keele osast tänapäeva keelte kujunemisel (eriti rahvusvahelise sõnavara moodustumisel). 96 tundi loenguid ja harjutusi. Õpik kokkuleppel õppejõuga, harjutuste kogumik A. Lill, E. Tamm, *Studeamus igitur*.

EF 06. Sissejuhatus filosoofiasse. 2 õn. Eksam. Võib valida ühe järgmistest kursustest:

Filosoofia-ajalooline sissejuhatus filosoofiasse. Sügis- ja kevadsem.

Sissejuhatus filosoofia ajalukku. Sügissem.

Sissejuhatus filosoofiasse. Kevadsem.

EF 07. Kirjaliku ja suulise väljenduse õpetus. 2 õn. Sügissem. Eksam (ka iseseisev teksti koostamine). Antakse põhiteadmisi eri tüüpi tekstide ülesehitusest ja tekstide tegemise protsessist. Loenguid 24 t., harjutusi 24 t. Kohustusliku kirjanduse loend antakse kursuse alguses.

EF 08. Eesti õigekeelsus. 2 õn. Sügissem. Eksam. Käsitletakse tänapäeva eesti kirjakeele ortograafia-, ortoepia, morfoloogia-, süntaksi- ja leksikoloogianorminguid. Loenguid 24 t., harjutusi 24 t. ja *Kirjakeele teataja* 1979–1983; *Õigekeelsussõnaraamat*; lisaks kirjandust kokkuieppel õppejõuga.

EF 09. Eesti kirjanduse ajalugu. 2 õn. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Antakse ülevaade eesti kirjanduse arengust algusest kuni tänapäevani. Loenguid 48 t. ja E. Nirk, *Eesti kirjandus*; P. Kangur, K. Muru, Ü. Tonts, *Väliseesti kirjandus*.

EF 010. Arvutiõpetus. 1 õn. Kevadsem. Arvestus. Antakse praktilised oskused tekstitöötluseks arvuti abil. Loengud ja praktikumid.

Kohustuslikud üldained tuleks sooritada võimalikult esimestel õppeaastatel.

Eriharud

Õppetöö osakonnas toimub eriharuti üliõpilaste valiku järgi.

Eesti filoloogia osakonnas on järgmised eriharud:

eesti keel,
eesti kirjandus,
eesti teatriteadus,
eesti ja võrdlev rahvaluule,
soome-ugri keeled,
soome keel ja kirjandus,
ungari keel ja kirjandus.

Igas eriharus jaguneb õppeplaani ja õppetöö kolmeks astmeks:

alamaste,
keskaste,
ülemaste.

Kõrgem aste eeldab madalama(te) astme(te) läbitegemist ja vastavate eksamite sooritamist.

Üliõpilase õppekava koostamine

Üliõpilased koostavad stuudiumi alguses ise oma õppekava, valides vabalt eriharud ja astmed, kuid arvestades järgmisi tingimusi.

1. Ülemaste annab 3 punkti, keskaste 2 punkti ja alamaste 1 punkti. Minimaalne punktisumma ülikooli lõpetamiseks peab olema 8 punkti (160 õn).
2. Vähemalt üht eriharu tuleb õppida ülemastme ulatuses, s.o. peaaainena. Kui on valitud üks ülemaste, siis peab olema plaanis veel vähemalt kaks keskastet.
3. Eesti filoloogia osakonnast tuleb valida vähemalt üks eriharu ülemastmes ja üks keskastmes, muu võib olla väljastpoolt osakonda kokkuleppel vastavate ainete professoritega. Väljast-

poolt teaduskonda võib valida aineastmeid ainult eesti filoloogia osakonna nõukogu nõusolekul. Teiste osakondade ja teaduskondade üliõpilased, kes valivad mingi astme eesti filoloogias, peavad sooritama üldainetena ainult eesti kirjanduse ajaloo (EF 09, 2 õn.) ja eesti õigekeelsuse (EF 08, 2 õn.) eksami.

4. Emakeeleõpetajaks ettevalmistus eeldab eesti keele ja eesti kirjanduse õppimist vähemalt keskastmes.
5. Ühe alamastme ulatuses (15 õn.) on üliõpilastel lubatud kuulata teaduskonnas õpetatavaid üksikuid õppeaineid omal valikul.

Eelnevaid tingimusi arvestades on valikuvõimalused punktides järgmised:

$$3 + 2 + 2 + 1$$

$$3 + 3 + 1$$

$$3 + 3 + 1 + 1$$

Kombinatsioon $3 + 2 + 1 + 1 + 1$ ei ole lubatud.

6. Kahe ülemastme sooritamisel nõutakse diplomitööd ainult peaaaines, teises võib piirduda postseminaritööga (4–6 õn.). Puudu jäävad õppenädalad tuleb koguda valikkursustega.
7. Kui õppeainete kokkulangemise tõttu mitmes eriharus või mõnel muul põhjusel on õppenädalate lõplik arv väiksem kui 160, siis tuleb lisaks kuulata vastav hulk üksikuid õppeaineid kooskõlastatult peaaine professoriga.

Üliõpilase õppekava kinnitab ja selles tehtavad muudatused aktsepteerib osakonnajuhataja või tema volitusel peaaine korraline professor.

Eesti keele eriharu õppeplaan

1. Alamaste (15 õn.)

EK 11. Sissejuhatus üldkeeleteadusesse. 2 õn. Sügissem. Eksam. Antakse ülevaade üldkeeleteaduse ainest, põhilistest suundadest, meetoditest ja mõistetest, samuti keeleteaduse seostest lähiteadustega. Loenguid 24 t. Kirjandus antakse kursuse algul.

EK 12. Sissejuhatus erialasse. 6 õn. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Antakse üldteadmised soome-ugri keelte sugulusest ja eesti keele kohast nende hulgas, eesti kirjakeele kujunemisest ning eesti keele uurimise senistest suundadest, uurijatest ja tulemustest. Loenguid 60 tundi. Kirjandus antakse loengutel.

EK 13. Eesti foneetika. 2 õn. Kevadsem. Eksam. Õpitakse tundma eesti häälikute moodustamist, nende akustikat ja kõne täpsemat kirjapanekut (transkriptsiooni). Loenguid 10 t., harjutusi 18 t. Kirjandus: K. Wiik, *Foneetika alused* ja P. Ariste, *Eesti foneetika* (osalt). Eeldusained: eesti õigekeelsus, sissejuhatus üldkeeleteadusesse.

EK 14. Eesti kirjakeele sõnavara. 1 õn. Kevadsem. Eksam. Antakse põhiteadmised sõnavara ehitusest, tähendusväljadest, kasutamissfääridest ja õigekeelsusest. Loenguid 18 t., harjutusi 6 t. Kirjandus antakse loenguil.

EK 15. Keele varieerumine. 1 õn. Kevadsem. Eksam. Käsitletakse eesti keele individuaalseid ja sotsiaalseid variante ning keelevariante uurimist. Loenguid 12 t., harjutusi 12 t. Kirjandus antakse loenguil.

EK 16. Proseminar. Proseminaritöö. 3 õn. Sügis- ja kevadsem. Arvestus. Proseminaris käsitletakse eesti keele aktuaalseid küsimusi, tutvutakse keelealase uurimistöö metoodikaga, esitatakse ettekanne õppejõu juhatatud teemal ja kirjutatakse sellest proseminaritöö.

2. Keskaste (18 õn.)

EK 21. Keeleteooria. 2 õn. Kevadsem. Eksam. Antakse süvendatud käsitlus tänapäeva olulisematest teoreetilistest kontseptsioonidest keele olemuse, ehituse ja funktsioneerimise kohta. Loenguid 24 t. Kirjandus antakse loenguil. Eeldusaine: sissejuhatus üldkeeleteadusesse.

EK 22. Eesti murded. 2 õn. Kevadsem. Eksam. Õpitakse tundma eesti murrete kujunemist ja iseloomulikke tunnusoone. Loenguid 18 t., harjutusi 6 t. Kirjandus: A. Kask, *Eesti murded ja kirjakeel* (osalt) ja A. Kask, *Valimik eesti murdenäiteid*. Eeldusaine: eesti foneetika.

EK 23. Eesti keele ajalugu. 3 õn. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Antakse ülevaade muutustest, mille tagajärjel läänemeresoome aluskeelest kujunes iseseisev eesti keel. Loenguid 30 t., harjutusi 18 t. Kirjandus: A. Kask, *Eesti keele ajalooline grammatika. Häälikulugu* (1.–2.) ja H. Rätsep, *Eesti keele ajalooline morfoloogia I–II*.

EK 24. Eesti keele vormiõpetus. 3 õn. Sügissem. Eksam. Käsitletakse sõna morfoloogilist struktuuri ja grammatilisi kategooriaid, sõnaliike, käänamist, kompareerimist ja pööramist, käänd- ja pöördkondi. Loenguid ja harjutusi 48 t. Kirjandus: TÜ kirjastusel ilmunud *Eesti keele grammatika II*, vihikud 1–4; J. Peebo, *Käändkonnad*; J. Peebo, *Pöördkonnad*. Eeldusained: eesti õigekeelsus, eesti foneetika.

EK 25. Eesti keele lauseõpetus ja sõnamoodustus. 4 õn. Kevad- ja sügissem. Eksam. Õpitakse tundma süntaksi põhimõistestikku ja süntaktilise analüüsi meetodeid, süvenetakse eesti keele lauseehituse üksikasjadesse. Omandatakse sõnade tuletamise ja liitmise käsitluses kasutatavad mõisted, süvenetakse eesti keele sõnamoodustusmallidesse. Loenguid ja harjutusi 72 tundi. Kirjandus: R. Kasik, *Eesti keele tuletusõpetus* (1.–3.). Süntaksialane kirjandus antakse loenguil. Eeldusaine: eesti keele vormiõpetus.

EK 26. Seminar. Seminaritöö. 4 õn. Sügis- ja kevadsem. (võib alustada ükskõik kummal semestril). Arvestus. Refereeritakse ja arutletakse õppejõu poolt valitud kirjandust. Seminari käigus

valmib igal üliõpilasel iseseisva teadustöö tulemusena seminari-
töö, mida seminarirühmas arutletakse ja retsenseeritakse.

3. Ülemaste (21 õn.)

EK 31. Keeleteaduse ajalugu. 1 õn. Sügissem. Eksam. Arutletakse keeleteaduse ajaloolise arengu sõlmküsimuste üle. Käsitletakse tähtsamaid keeleteaduse koolkondi. Loenguid 24 t. Kirjandus antakse loengul.

EK 32. Eesti fonoloogia. 1 õn. Kevadsem. Eksam. Süvenetakse eesti keele hääliku- ja prosoodiastruktuuri ning nende muutumise seaduspärasustesse. Loenguid 24 t. Kirjandus antakse loengul.

EK 33. Üks lähisugulaskeel. 1 õn. Sügissem. Eksam. Tutvutakse lähemalt ühe läänemeresoome keele ehitusega. Loenguid ja harjutusi 24 t.

EK 34. Murdepraktika. 2 õn. Suvel. Arvestus. Tutvutakse murdekogumise meetodikaga, kogutakse, litereeritakse, süstematiseeritakse murdematerjali ja vormistatakse see vastavalt nõuetele.

EK 35. Valikkursused. 4 õn. Iga üliõpilane peab sooritama omal valikul 4 ühe õn. ulatusega kursust. 1994/95. õa. loetakse järgmisi kursusi (kursus peetakse, kui on vähemalt 5 osavõtjat):

EK 35a. Semantika. 1 õn. Kevadsem. Arvestus. Käsitletakse lingvistilise semantika meetodeid ja arengusuundi. Loenguid 24 t. Kirjandus antakse loenguil.

EK 35b. Käsikirja toimetamine ja korrektuur. 1 õn. Sügissem. Arvestus. Õpitakse tundma keelehooldes ülesandeid, harjutatakse keelelist redigeerimist. Loenguid ja harjutusi 24 t.

EK 35c. Saarte murre. 1 õn. Sügissem. Arvestus. Antakse ülevaade saarte murdest ning tutvustatakse seniseid uurimusi. Loenguid 24 t.

EK 35d. Reklaamikeel. 1 õn. Sügissem. Arvestus. Käsitletakse reklaami uurimist keelelisest aspektist, keelelise mõjutamise

vahendeid ning propaganda- ja reklaamikeele iseärasusi. Loenguid 24 t.

EK 35e. Arvutusleksikograafia. 1 õn. Arvestus. Kevadsem. Tutvutakse sõnaraamatute koostamise meetodikaga ja arvuti kasutamisega sõnavaratöös. Loenguid 16 t. Kirjandus antakse loenguil.

EK 35f. Onomastika. 1 õn. Kevadsem. Arvestus. Tutvutakse eesti isiku- ja kohanimedega ning nimeuurimisega. Loenguid 16 t. Kirjandus antakse loenguil.

EK 36. Postseminar. 2 õn. Sügis- ja kevadsem. (Võib alustada ükskõik kummal semestril.) Arvestus. Töötatakse läbi diplomitööks vajalikke keeleteooriat ja keeleuurimise meetodikat. Arutletakse diplomitööde probleeme ja valmis peatükke.

EK 37. Diplomitöö. 10 õn.

Eesti kirjanduse eriharu õppeplaan

1. Alamaste (15 õn.)

EKi 11. Sissejuhatus kirjandusteadusse. 2 õn. Sügissem. Eksam. Antakse sissejuhatav üldkäsitus kirjandusteaduse põhiküsimustest. Loenguid ja harjutusi 48 t. J. Põldmäe, *Eesti värsiõpetus*, M. Mäger, *Stilistika*.

EKi 12. Eesti kirjanikke. 4 õn. Kevad- ja sügissem. Eksam. Eelnevalt peab olema kuulatud eesti kirjanduse ajalugu (EF 09). Süvenetakse erinevaid arengujärke ja stiilisuundi esindavate valitud autorite loomingusse. Loenguid ja teoste analüüsi 78 t. Autorite valik ja lektüür õppejõu juhatusel.

EKi 13. Maailmakirjanduse ajaloo põhijooni. 5 õn. Kevad- ja sügissem. Eksam. Kursus annab ülevaate maailmakirjanduse olulisematest arengusuundadest ja autoritest antiigist kuni käesoleva sajandi alguseni. Loenguid 104 t. (sellest 26 t. vene kirjandusest; keskendutakse XIX sajandi vene kirjanduse arengutendentsidele ja käsitletakse selle perioodi kõige esindavamaid autoreid). Autorite valik õppejõu juhatusel.

EKi 14. Proseminar ja proseminaritöö. 3 õn. Sügis- ja kevadsem. Proseminaris käsitletakse kirjandusteoreetilisi küsimusi ja koostatakse referaat õppejõu juhata tud probleemidest. Auditoorset tööd 48 t. Arvestus.

EKi 15. Eesti nüüdiskirjandus. 1 õn. Sügissem. Eksam. Loengutes antakse ülevaade eesti kirjandusest alates 1980. aastate keskpaigast, iseloomustatakse toimuvaid protsesse ja olulisemaid autoreid. Loenguid 24 t. Autorite valik õppejõu juhatusel.

2. Keskaste (18 õn.)

EKi 21. Kirjandusteooria ja stilistika. 2 õn. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Antakse süvendavad teadmised kirjandusteooria ja kirjandusliku stilistika küsimustest. Loenguid ja praktilisi töid 48 t. ja R. Wellek, A. Warren, *Kirjandusteooria* või W. Kayser, *Das sprachliche Kunstwerk*; B. Tomaševski, *Stilistika* või B. Asmuth, L. Berg-Ehlers, *Stilistik*; I. A. Richards, *Kirjanduskriitika printsiibid* või H. Markiewicz, *Kirjandusteooria põhiprobleemid*.

EKi 22. Lüürika ja lüroepika. Eesti luuletajaid. 3 õn. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Süvenetakse lüürika ja lüroepika olemusse ja žanridesse. Valitud autorite loomingu varal õpitakse tundma eesti luule arengulugu ja saadakse analüüsikogemusi. Loenguid ja teoste analüüsi 60 t. Valitud autoreid õppejõu juhatusel ja B. Kangro, *Eesti soneti ajalugu*, A. Merilai, *Eesti ballaad 1900–1940*.

EKi 23. Proosaepika. Eesti proosakirjanikke. 4 õn. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Süvenetakse proosaepika olemusse ja žanridesse. Valitud autorite loomingu kaudu õpitakse tundma eesti proosa arengutendetse ja saadakse eri laadi proosateoste analüüsikogemusi. Loenguid ja teoste analüüsi 78 t. Valitud autoreid õppejõu juhatusel ja A. Heino, *Kertoja*, M. Bahtin, *Valitud töid*, E. Nirk, *Avardumine*, P. Lias, *Sulailmast utmiseni*.

EKi 24. XX sajandi suundumusi maailmakirjanduses. 4 õn. Kevad- ja sügissem. Eksam. Antakse ülevaade maailmakirjanduse arengusuundadest XX sajandil ja õpitakse tundma erinevate maade silmapaistvamate autorite loomingut. Loenguid ja teoste analüüsi 90 t. (sellest 20 t. vene kirjandusest). Teoseid õppejõu juhatusel.

EKi 25. Seminar ja seminaritöö. 4 õn. Sügis- ja kevadsem. Arvestus. Seminaris käsitletakse kirjandusteaduse ja kirjandusloo probleeme ja kirjutatakse uurimuslik töö õppejõuga kokkulepitud teemal. Audit. tööd 48 t.

EKi 26a. Valikkursus lastekirjandusest. 1 õn. Sügissem. Eksam. Antakse ülevaade lastekirjanduse teooriast, õpetatakse tundma lastekirjanduse klassikat ja tänapäeva lastekirjandust. Loenguid

24 t. ja A. Jaaksoo, *Kes on kes ja mis on mis eesti lastekirjanduses*, A. Järv, *Eesti lastekirjandus*; H. Väli, *Mallega ja Kallega*.

EKi 26b. Valikkursus soome kirjandusest. 1 õn. Sügissem. Eksam. Antakse ülevaade soome kirjanduse arengusuundadest, tähtsamatest esindajatest ja kontaktidest eesti kirjandusega. Loenguid 24 t. ja K. Laitinen, *Soome kirjanduse ajalugu*, T. Kuldsepp, *Suomen siltaa rakentamassa*.

3. Ülemaste (21 õn.)

EKi 31. Dramaatika. Eesti draamakirjanikke. 2 õn. Kevadsem. Eksam. Süvenetakse draamakirjanduse olemusse ja žanridesse. Esindavate autorite kaudu õpitakse tundma eesti draamakirjanduse arengut ja omandatakse analüüsikogemusi. Loenguid ja teoste analüüsi 36 t. Valitud autoreid õppejõu juhatusel ja V. Halizev, *Draama kirjandusliigina*, J. Lotman, *Lavasemiootika* (rmt. J. Lotman, *Kultuurisemiootika*).

EKi 32. Esteetika. 2 õn. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Antakse süvendavad teadmised esteetika põhiprobleemidest ja arengust, eriti kirjanduse vaatekohast. Loenguid 42 t. ja teoreetilist kirjandust õppejõu juhatusel.

EKi 33. Eesti kirjanduskriitika. 1 õn. Kevadsem. Eksam. Kursus annab ülevaate eesti kirjanduskriitika arenguloost koos aine teoreetilise probleemistikuga. Loenguid 24 t. ja R. Wellek, *Grundbegriffe der Literaturkritik*; M. Kalda, *Kirjandusest ja kriitikast*; R. Veidemann, *Olla kriitik*.

EKi 34. Postseminar ja diplomitöö. 10 õn. Sügis- ja kevadsem. Seminaris käsitletakse kirjandusteaduse ja kirjandusloo probleeme.

EKi 35. Valikkursused eesti kirjandusest:

EKi 35a. A. H. Tammsaare kultuurikriitika. 1 õn. Sügissem. Eksam. Loenguid 24 t.

EKi 35b. Tõe ja õiguse retseptsioon teatris. 1 õn. Sügissem. Eksam. Loenguid 24 t.

EKi 36. Valikkursused maailmakirjandusest:

EKi 36a. Ameerika ja Euroopa kirjanduskontaktid XX sajandil.
2 õn. Sügissem. Eksam.

EKi 36b. XX sajandi luule. 2 õn. Sügissem. Eksam.

EKi 36c. Itaalia kirjanduskeeke evolutsioon (itaaliakeelsete tekstide põhjal). 2 õn. Kevadsem. Eksam.

EKi 37. Valikkursused kirjandusteooriast:

EKi 37a. Kirjandusteoreetilise mõtte ajaloost. 1 õn. Sügissem. Eksam.

EKi 37b. Kõneaktide teooria. 2 õn. Sügissem. Eksam.

Teatriteaduse eriharu õppeplaan

1. Alamaste (15 õn.)

T 11. Draamateooria ja teatriteaduse alused. 2,5 õn. Sügissem. Eksam. Tutvustatakse draamateooria ja teatriteaduse põhiküsimusi ja -mõisteid, kirjutatakse rida lühitöid, milles analüüsitakse üht näidendit, selle lavastust ja retseptiooni kriitikas. Loenguid ja harjutusi 24 t. L. Epner, *Draamateooria probleeme I ja II*, J. Lotman, *Lavasemiootika* (rmt-s: *Kultuurisemiootika*).

T 12. Eesti teatri ja draama ajalugu I. 3,5 õn. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Ülevaade eesti teatri arengust XIX.–XX. saj. ja näitekirjanduse klassikast. Loenguid 48 t. K. Kask, *Teatritegijad, alustajad*, L. Tormis, *Eesti teater 1920–1940*.

T 13. Üldine teatriajalugu I. 4 õn. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Antakse ülevaade lääne teatri olulisematest arengusuundadest antiigist kuni XX. sajandi alguseni, koostatakse referatiivne töö. Loenguid 84 t. P. Hartnoll, *Lühike teatriajalugu*.

T 14. Draamaklassikuid I. 2 õn. Sügissem. Eksam. Süvenetakse näitekirjanduse klassikute loomingusse (renessansist realismini), analüüsitakse tähtsamaid teoseid. Loenguid 24 t. Autorite valik õppejõu juhatusel.

T 15. Proseminar. Proseminaritöö. 3 õn. Sügis- ja kevadsem. Arvestus. Käsitletakse teatrietenduse kirjeldamise probleeme, tutvutakse teatritöö korraldusega. Proseminaritöö koostatakse õppejõuga kooskõlastatud teemal. Auditorset tööd 48 t.

2. Keskaste (18 õn.)

T 21. Teatrikriitika alused, eesti teatrikriitika ajalugu. 2 õn. Kevadsem. Eksam. Tutvutakse teatrikriitika ülesannete ja meetoditega ning eesti teatrimõtte arenguga, kirjutatakse harjutustöö. Loenguid ja seminari 48 t. Kirjandus õppejõu juhatusel.

T 22. Eesti teatri ja draama ajalugu II. 3,5 õn. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Ülevaade eesti teatri ja näitekirjanduse arengust XX. saj. Loenguid 48 t. L. Tormis, *Eesti teater 1920–1940*, K. Kask, *Eesti teater 1940–1965*.

T 23. Üldine teatriajalugu II. 3 õn. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Antakse ülevaade XX. saj. teatri suundumustest, kirjutatakse referatiivne töö. Loenguid 72 t. P. Hartnoll, *Lühike teatriajalugu*, I. I. Niemi, *Nykyteatterin juuret*.

T 24. Draamaklassikuid II. 2,5 õn. Kevadsem. Eksam. Süvenetakse XX. saj. näitekirjanike loomingusse, analüüsitakse tähtsmaid teoseid. Loenguid 24 t. Autorite valik õppejõu juhatusel.

T 25. Etenduse analüüsi praktikum. 1 õn. Kevadsem. Arvestus. Analüüsitakse ühiselt 1–2 teatrietendust, kirjutatakse analüüsi-väid töid. Eelduseks proseminari sooritamine. Auditoorset tööd 24 t.

T 26. Seminar. Seminaritöö. 4 õn. Sügis- ja kevadsem. Arvestus. Käsitletakse teatriuurimise teoreetilise ja metoodilisi probleeme, kirjutatakse uurimuslik töö õppejõuga kokkulepitud teemal. Auditoorset tööd 48 t.

T 27a. Valikkursus leedu teatrist. 2 õn. Sügissem. Eksam. Käsitletakse leedu teatri ja näitekirjanduse arengu põhijooni. Loenguid 24 t. Kirjandus õppejõu juhatusel.

T 27b. Valikkursus soome teatrist. 2 õn. Kevadsem. Eksam. Antakse ülevaade soome teatri ja näitekirjanduse arenguloost. Lühiülevaade Skandinaaviamaade teatrist. Loenguid 24 t. Kirjan-dus õppejõu juhatusel.

3. Ülemaste (21 õn.)

T 31. Kultuuriteooria. 2 õn. Eksam.

T 32. Teatri- ja draamauurimise meetodid. 2 õn. Kevadsem. Eksam. Loengutes tutvustatakse teatrisemiootika aluseid. Loe-takse teoreetilist kirjandust õppejõu juhatusel, tutvutakse lavas-taja- ja näitlejatöö analüüsi alustega. Loenguid 36 t.

T 33. Režii alused. 1 õn. Eksam.

T 34. Postseminar ja diplomitöö. 10 õn. Arvestus.

T 35. Valikkursused teatriaaloost:

T 35a. Valikkursus näitlejateatrist. 1 õn. Kevadsem. Eksam.

T 35b. Valikkursus muusikateatrist. 2 õn. Kevadsem. Eksam.

T 35c. Valikkursus 60-ndate aastate vene teatrist. 2 õn. Sügissem. Eksam.

T 36. Valikkursused teatriteooriast:

T 36a. Valikkursus retseptsiooniuringutest. 1 õn. Kevadsem. Eksam.

T 37. Valikkursused eesti teatrist ja draamast:

T 37a. Valikkursus Tõe ja õiguse retseptsioonist teatris. Vt. EK 35b.

T 37b. Valikkursus eesti draamakirjanikest. Vt. EK 31.

Eesti ja võrdleva rahvaluule eriharu õppeplaan

1. Alamaste (15 õn.)

R 11. Sissejuhatus rahvaluulesse. Eesti rahvaluuleteaduse ajalugu. 2 õn. Sügissem. 1 õn. Kevadsem. Eksam. Antakse ülevaade rahvaluule liikidest ja funktsioonist. Tutvutakse eesti folkloristika kujunemisega ning peamiste uurimissuundadega. Loenguid 48 t., harjutusi 24 t. ja E. Laugaste, *Eesti rahvaluule*, E. Laugaste, *Eesti rahvaluuleteaduse ajalugu*, I–II. Valikuliselt tekste õppejõu juhatusel.

R 12. Rahvalaul. 1 õn. Kevadsem. Eksam. Antakse ülevaade eesti rahvalaulu liikidest, rahvalaulude kogumisest, väljaandmisest ja uurimisest. Demonstratsioonikursus. Loenguid 18 t., harjutusi 6 t. *Eesti rahvalaulud. Antoloogia*. I–IV.

R 13. Rahvajutt. 1 õn. Kevadsem. Arvestus. Antakse ülevaade eesti rahvaluule jutžanritest, historiograafiast, juttude funktsioonist ja kunstilisest ülesehitusest. Loenguid 18 t., praktilisi töid 6 t. Kirjandus õppejõu juhatusel.

R. 14. Lühivormid. 1 õn. Sügissem. Eksam. 1. Põhimõisted ja -terminid; "lühivormide maailma" piirid ja siseliigendus. 2. Lühivormide vahedordi omavahel ja muude folklooržanride ning autoriloominguga. 3. Tüpoloogiaprobleeme folkloori enesekontrolli seaduse taustal. 4. Fondi sagedusjaotus(t)est. 5. Geograafilisest levikust. 6. Temaatikast. Loenguid 24 t. Kirjandus õppejõu juhatusel.

R 15. Rahvausund ja tavand. 2 õn. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Antakse ülevaade eesti rahvausundilise ainese kogumisest ja avaldamisest. Tutvustatakse olulisemaid rahvausundi uurijaid ning uurimissuundi (sügissem.). Antakse ülevaade kalendri- ja perekonnakombestikust ning selle seostest rahvausundiga. Kesken-dutakse teatrielementidele neis (kevadsem.). Loenguid 36 t., harjutusi 12 t. Kirjandus õppejõu juhatusel.

R 16 Etnograafia. 2 õn. Sügissem. Eksam. Kursus annab algteadmised eesti etnograafiast, etnograafia põhimõistetest ja etnograafiliste nähtuste regionaalsetest iseärasustest. Loenguid 38 t., harjutusi 10 t.

R 17. Naaberrahvaste folkloorist I. 1 õn. Sügissem. Eksam. Käsitletakse vene (slaavi) folkloori, selle žanrisüsteemi ja seost eesti materjaliga. Loenguid 10 t., referaadid valitud teemal ja N. Kravtsov, S. Lazutin, *Vene suuline poeetiline rahvalooming* (vene keeles).

R 18. Praktikum (arhiiv, välitööd). 2 õn. Kevad- ja sügissem. Arvestus. Üliõpilased töötavad Kirjandusmuuseumi rahvaluuleosakonnas ja/või koguvad rahvaluulet. Eesmärk on omandada esmased kogemused rahvaluule uurimistöö üheks, materjali koguvaks etapiks.

R 19. Proseminar. 2 õn. Sügis- ja kevadsem. Arvestus. Proseminar eeldab, et üliõpilane on kuulanud vähemalt sissejuhatavat kursust rahvaluulest ja on alustanud praktikumiga. Proseminaris käsitletakse rahvaluule aktuaalseid küsimusi, kirjutatakse referatiivne töö kas uurimusest või originaalmaterjalist või vormistatakse rahvaluule originaalkogu.

2. Keskaste (18 õn.)

R 21. Rahvalaul. 1 õn. sügissem. ja 2 õn. kevadsem. Eksam. Süvenetakse regivärsilise ja riimilise rahvalaulu teooriaküsimustesse ja rahvalaulu poeetikasse. Loenguid 50 t., harjutusi 22 t. Kirjandus õppejõu juhendamisel.

R 22. Rahvajutt. 3 õn. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Antakse ülevaade rahvajutust, selle uurimise ajaloost ning tänapäevast ja süvenetakse valikuliselt ühte žanrisse. Loenguid 50 t., harjutusi 20 t. ja *Kertomusperinne*.

R 23. Lühivormid. 2 õn. Sügissem. Eksam. 1. Eesti lühivormide allikaloost (1583–1993). 2. Vanasõnade troobid ja struktuur: süntaktilised vormelid ja stereotüüpia; vanasõna loogikaline olemus;

kommunikatiivne struktuur, modaaltasandid; üldise troobiteooria elemente, sematilised teisendused vanasõnades; sisulistest vana-sõna-klassifikatsioonidest. Loenguid 48 t. Kirjandus antakse loengul.

R 24. Rahvausund ja tavand II. 2 õn. Kevad- ja sügissem. Eksam. Käsitletakse eesti rahvausundit ja selle seoseid teiste rahvaste vastavate kujutelmadega. Loenguid 48 t. Kirjandus antakse loengul.

R 25. Naaberrahvaste folkloorist II. 2 õn. Sügissem. Eksam. Käsitletakse soome ja teiste läänemeresoome rahvaste folkloori. Loenguid 24 t. ja L. Virtanen, *Suomalainen kansanperinne*. Lisakirjandus antakse loengul. Referaadid valitud teemadel.

R 26. Rahvamuusika. 1 õn. Sügissem. Eksam. Käsitletakse rahvamuusika sõlmprobleeme, eriti rahvaviiside tüpoloogiat. Loenguid 24 t. ja U. Kolk, *Rahvaviiside varieerumisest*, H. Tampere, *Eesti rahvalaule viisidega I–V*.

R 27. Skandinaavia folkloor. 1 õn. Kevadsem. Eksam. Käsitletakse Skandinaaviamaade rahvast folkloori, keskendudes jutužanritele. Tutvustatakse tähtsamaid uurijaid. Kursus loetakse tsükliliselt. Kirjandus antakse loengul.

R 28. Rahvaluule uurimise meetodid. 2 õn. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Rahvaluule käsikirjade korraldamise põhimõtted Eestis ja mujal. Rahvaluule kogumine kui teaduslik töö. Arhiiviallikate kasutamine teadustöös jm. Loenguid 40 t., harjutusi 15 t. Materjale õppejõu juhendamisel.

R 29. Seminar ja seminaritöö. 2 õn. Sügis- ja kevadsem. Seminaris käsitletakse aktualseid rahvalaulu uurimise probleeme. Seminari käigus valmib üliõpilase iseseisva teadustöö tulemusena seminaritöö, kui peaaineks on rahvaluule. Teised üliõpilase kirjutavad referaadi rahvaluule seostest naabriteadusala, millega üliõpilane on seotud. Töid arutatakse ja retsenseeritakse seminaris.

3. Ülemaste (21 õn.)

R 31. Lokaaltraditsioon. 1 õn. Sügissem. Arvestus. Tutvutakse lähemalt setu rahvaloominguga. Loengud setu murdes 18 t., harjutusi 6 t.

R 32. Rahvaluuleteaduse ajalugu. 1 õn. Sügissem. Eksam. Süüvitakse Euroopa folkloristika ajaloosse. Loenguid 24 t. Kirjandus õppejõu juhendusel.

R 33. Rahvaluule ja naaberteaduste suhted. 2 õn. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Tutvustatakse rahvaluule spetsiifikat võrreldes teiste kultuurialadega, keskendutakse sealjuures ajaloole ja kirjandusele (1 õn.). Pühendutakse isikuloolise jutupärimuse ja genealoogia seostele (1 õn.). Loenguid 36 t., harjutustunde 12. Kirjandus loengul. Loengute kõrval on suur osa üliõpilase iseseisval tööl allikmaterjaliga Kirjandusmuuseumi rahvaluule osakonnas ja Eesti Ajalooarhiivis. Kursus sobib kas 1 või 2 õn. ulatuses ka teiste erialade üliõpilastele valikainena.

R 34. Tänapäeva folkloor. 2 õn. Kevadsem. Eksam. Tutvutakse modernse rahvaloomingu uurimisprobleemidega meil ja mujal. Loenguid 36 t., harjutusi 12 t. Kirjandus antakse loengul.

R 35. Rahvahuumor. 1 õn. Kevadsem. Eksam. 1. Koomika üldteooria elemente. 2. Rahvanaljandid ja anekdoodid. 3. Koomiline (nali, huumor, iroonia) muudes folkloorižanrides. Loenguid 24 t. Kirjandus antakse loengul.

R 36. Rahvalaul. 1 õn. Sügissem. Eksam. Keskendutakse regilaulu poeetika probleemidele. Loenguid 18 t., harjutusi 6 t. T. Jaago, *Kuldnaaine*. Kirjandus antakse loengul.

R 37. Rahvaluule uurimise meetodid. 2 õn. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Süvenetakse uurimisparadigmade arengusse muutuv asjas. Allikmaterjali, uurimisaspekti ja sobiva metodoloogia ning uurimistehnika valik diplomitööks. Loenguid 24 t., harjutusi 30 t. Kirjandus antakse loengul.

R 38. Postseminar. 2 õn. Sügis- ja kevadsem. Arvestus. Analüüsitakse rahvausundi kujutelmade olemust ja levikut.

R 39. Diplomitöö. 8 õn.

Soome-ugri keelte eriharu õppeplan

1. Alamaste (15 õn.)

SU 11. Soome maatundmine. 1 õn. Sügissem. Eksam. Saadakse ülevaade Soome maa- ja rahvateadusest nii kogu riigi kui ka maakondade lõikes. Tuuakse võrdlusi ka teiste läänemeresoomlaste (vepslaste, karjalaste, ingerlaste) asuadega. Loenguid 26 t.

SU 12. Ungari maatundmine. 1 õn. Kevadsem. Eksam. Saadakse ülevaade Ungari minevikust ja tänapäevast. Loenguid 26 t.

SU 13. Soome keele praktikum. 1 õn. Kevadsem. Arvestus. Süvendatakse soome keele aktiivset oskust. Harjutusi 30 t.

SU 14. Ungari keele põhikursus. 3 õn. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Saadakse põhiteadmised ungari keelest. 90 keeletundi.

SU 15. Sissejuhatus üldkeeleteadusesse. 2 õn. Sügissem. Eksam. (Edasi vt. eesti keele eriharu õppeplani alamaste.)

SU 16. Üks läänemeresoome keel. 1 õn. Kevadsem. Eksam. Tutvutakse kas liivi, vadi või karjala keelega. Loenguid ja harjutusi 24 t.

SU 17. Eesti foneetika. 2 õn. Kevadsem. Eksam. (Edasi vt. eesti keele eriharu õppeplani alamaste.)

SU 18. Soome-ugri keelte uurimislugu. 1 õn. Sügissem. Eksam. Tutvutakse soome-ugri keelte uurimisega läbi aegade, tähtsamate keskuste ja uurijatega, uurimise tänase seisundiga. Loenguid 24 t. ja A. Künnap jt., *Põhja ja itta*.

SU 19. Praktikum. 1 õn. Kevadsem. Arvestus. Töötatakse läbi sugulaskeele talletusi. Võimaluse korral sooritatakse praktikum 2-nädalase ekspeditsioonina sugulaskeele kõnelejate juurde, millega kaasneb keeleainese talletamine.

SU 110. Proseminar. Proseminaritöö. 2 õn. Sügis- ja kevadsem. Osaletakse proseminaris ja kirjutatakse proseminaritöö, arutatakse ühiselt proseminaritöid.

2. Keskaste (18 õn.)

SU 21. Läänemeresoome murded. 2 õn. Kevadsem. Eksam. Antakse ülevaade läänemeresoome murdejaotusest ja peamurrete tunnusjoontest. Loenguid 48 t. ning P. Alvre, Läänemeresoome aluskeele varasest murdeliigendusest, eriti eesti ja soome keelt silmas pidades. – *Keel ja Kirjandus* 16 (1973), lk. 151–162, 291–299; T. Itkonen, Historiantakaiset Häme ja Suomi kielentutkijan näkökulmasta. – *Historiallinen aikakauskirja* 1972, lk. 85–112; T. Itkonen, Kantasuomesta suomeen. – *Suomen tieteen ulottuvuuksia*, lk. 63–82; T. Itkonen, Välikatsaus suomen kielen juuriin. – *Virittäjä* 67 (1983), lk. 190–229, 349–386; T.-R. Viitso, Läänemeresoome murdeliigenduse põhjooned. – *Keel ja Kirjandus* 28 (1985), lk. 399–404.

SU 22. Soome keele järgkursus. 2 õn. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Süvendatakse igakülselt soome keele oskust. Loenguid ja harjutusi 48 t. ja P. Alvre, *Soome keeleõpetuse reeglid* ning P. Alvre, *Soome–eesti vestmik*.

SU 23. Keeleteooria. 2 õn. Kevadsem. Eksam. (Edasi vt. eesti keele eriharu õppeplaani keskaste.)

SU 24. Soome-ugri häälikulugu. 2 õn. Sügissem. Eksam. Tutvutakse uurali ja soome-ugri algkeele häälikusüsteemiga ja nüüdiskeelte häälikusüsteemide kujunemise põhijoontega. Loenguid 48 t. ning P. Alvre, *Uurali keelte ajaloolise foneetika harjutusülesanded ja materjalid* (üksikkonsonandid); P. Alvre, *Uurali keelte ajaloolise foneetika harjutusülesanded ja materjalid* (konsonantühendid), P. Sammallahhti, Historical phonology of the Uralic languages with special reference to Samoyed, Ugric, and Permic. – *The Uralic Languages: Description, History and Foreign Influences*.

SU 25. Soome-ugri sõnavara ajalugu. 1 õn. Sügissem. Eksam. Tutvutakse läänemeresoome ja kaugemate sugulaskeelte ühis-sõnavara eri kihtidega. Loenguid 10 t. ning K. Häkkinen, *Mistä sanat tulevat. Suomalaista etymologiaa*. Helsinki; J. Janhunen, Uralilaisen kantakielen sanastosta. – *SUSA* 77 (1981), lk. 219–274;

A. Laanest, *Sissejuhatus läänemeresoome keeltesse*; H. Rätsep, Eesti tüvevara päritolu. – *Keel ja Kirjandus* 26 (1983), lk. 539–548.

SU 26. Ungari keele järgkursus. 2 õn. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Süvendatakse igakülselt ungari keele oskust. Loenguid ja harjutusi 60 t.

SU 27. Kaugemad sugulaskeeled. 2 õn. Sügissem. Eksam. Antakse ülevaade ühest või mitmest kaugemast sugulaskeelest koos ülduurali problemaatika valgustamisega nende näitel. Loenguid ja harjutusi 32 t.

SU 28. Soome-ugri ajalooline morfoloogia. 2 õn. Kevadsem. Eksam. Tutvutakse läänemeresoome ja kaugemate sugulaskeelte sõnamuutmis- ja tuletussüsteemide kujunemise põhijoontega. Loenguid 34 t. ja P. Alvre, *Soome-ugri keelte ajalooline grammatika*.

SU 29. Praktikum. 1 õn. Kevadsem. Arvestus. Omandatakse teadusliku uurimistöö praktilisi kogemusi individuaalsete ülesannete põhjal.

SU 210. Seminar. Seminaritöö. 2 õn. Sügis- ja kevadsem. Osaleatakse seminaris ja kirjutatakse seminaritöö, retsenseeritakse individuaalselt ja arutatakse ühiselt seminaritöid.

3. Ülemaste (21 õn.)

SU 31. Soome keele süvakursus. 2 õn. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Viimistletakse igakülselt soome keele oskust. Loenguid ja harjutusi 48 t. ja P. Alvre, *Soome keele sõnavaraõpetus* ning P. Alvre, *Soome keele võõrsõnad*.

SU 32. Ungari keele ajalugu. 1 õn. Kevadsem. Eksam. Vaadeldakse ungari keele, eelkõige kirjakeele kujunemismalle. Analüüsitakse ungari keele ajaloo põhimälestisi (TihA, HB, ÕMS jne.). Loenguid ja harjutusi 24 t. ja ositi I. Papp, *Unkarin kielen historia*.

SU 33. Ungari keele süvakursus. 2 õn. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Viimistletakse igakülselt ungari keele oskust. Loenguid ja harjutusi 60 t.

SU 34. Keeleteaduse ajalugu. 1 õn. Sügissem. Eksam. (Edasi vt. eesti keele eriharu õppeplaani ülemaste.)

SU 35. Tõlkimise alused. 2 õn. Sügissem. Eksam. Tutvutakse tõlketeooria põhiseisukohtadega, tehakse harjutustöid ja analüüsitakse tõlkeid. Loenguid ja harjutusi 48 t.

SU 36. Fennougristika aktuaalsed probleemid. 2 õn. Kevadsem. Eksam. Antakse ülevaade kõige aktuaalsematest probleemidest tänapäeva soome-ugri keeleteaduses koos laiemast fenno-ugristilisest taustast. Loenguid 34 t.

SU 37. Praktikum. 1 õn. Kevadsem. Arvestus. Rakendatakse teadusliku uurimistöö alaseid teadmisi ja oskusi individuaalse teadusliku ülesande lahendamisel.

SU 38. Postseminar. 2 õn. Sügis- ja kevadsem. Osaletakse postseminaris ja peetakse ettekandeid diplomitööga seotud temaatikast.

SU 39. Diplomitöö. 8 õn.

Ungari keele ja kirjanduse eriharu õppeplaan

1. Alamaste (15 õn.)

UK 11. Häälduse ja õigekirjutuse praktikum. 1 õn. Sügissem. Eksam. Õpitakse tundma ungari ortograafiat ja loetakse foneetilisi tekste. Harjutusi 26 t.

UK 12. Ungari keele algkursus. 2 õn. Sügissem. Eksam. Saadakse põhiteadmised ungari keele grammatikast. Õpitakse kasutama ungari keele põhisõnavara. Vestlus-, mõistmis- ja grammatikaharjutusi. Harjutusi 104 t.

UK 13. Ungari keele järgkursus. 4 õn. Kevadsem. Eksam. Saadakse põhiteadmised ungari keele grammatikast. Õpitakse kasutama ungari keele põhisõnavara. Vestlus-, mõistmis- ja grammatikaharjutusi. Harjutusi 104 t.

UK 14. Ungari keele süvakursus. 3 õn. Sügissem. Eksam. Süvendatakse ungari keele igakülgset oskust. Harjutusi 78 t.

UK 15. Ungari maatundmine. 1 õn. Kevad- või sügissem. Eksam. Saadakse ülevaade Ungari maateadusest, minevikust ja rahvaluulest. Loetakse ungarikeelseid tekste. Loenguid ja harjutusi 28 t.

UK 16. Sissejuhatus ungari kirjandusesse. 1 õn. Sügissem. Eksam. Väike valimik ungari kirjandust koos tähtsaimate kirjanduslooliste andmetega. Lugemispalad ungari ja eesti keeles. Loenguid ja harjutusi 28 t.

UK 17. Proseminar. Proseminaritöö. 1 n. Kevad- või sügissem. Osaletakse proseminaris ja kirjutatakse proseminaritöö, arutatakse ühiselt proseminaritöid.

2. Keskaste (18 õn.)

UK 21. Ungari keele täiendsüvakursus. 4 õn. Kevadsem. Eksam. Keerulisemaid ungari süntaktilisi struktuure. Õpitakse aktiivselt kasutama ka filoloogia oskussõnavara. Harjutusi 104 t.

UK 22. Tõlkimine ungari keelest eesti keelde. 2 õn. Sügis- ja kevadsem. Eksam koos UK 23-ga. Süvendatakse ungari keelest tõlkimise oskust. Harjutusi 48 t.

UK 23. Tõlkimine eesti keelest ungari keelde. 2 õn. Sügis- ja kevadsem. Eksam koos UK 22-ga. Süvendatakse tõlkimise ja õigekeelsuse oskust. Harjutatakse filoloogia erialade oskussõnavara aktiivset kasutamist. Tõlkeharjutusi ungari keelest ja ungari keelde. Harjutusi 48 t.

UK 24. Ungari keele soome-ugri põhijooni. Ungari esiajalugu. 1 õn. Sügissem. Eksam. Antakse üldteadmised ungari keele soome-ugri põhijoontest ning ungarlaste esiajaloo kohta. Loenguid 26 t. (Eestikeelne.)

UK 25. Ungari kultuurilugu. 2 õn. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Ülevaade esiungarlaste mütoloogiast ja nende kunstist ning Ungari kunstiajaloo kohta ja hariduskorraldusest Ungari ajaloolistel aladel. Loenguid 48 t. (Eestikeelne.)

UK 26. Ungari kirjanduse ajalugu I. Algusest kuni 1772. 1 õn. Sügissem. Eksam koos UK 27-ga. Ungari keskaegsest kirjandusest kuni 1772. HB. MS. Janus Pannonius, Bornemisza, Balassi, Rimay, Pázmány, Alvinczy, Károli, Zrínyi, Mikes, Faludi ja nende toodang. Loenguid 26 t.

UK 27. Ungari kirjanduse ajalugu II. Valgustussajandist kuni 1849 (1855). 1 õn. Kevadsem. Eksam koos UK 26-ga. Bessenyei, Révai, Băróczi, Baróti-Szabó, Virág, Ányos, Kármán, Csokonai, Berzsenyi, Kölcsey, Kisfaludy S., Kisfaludy K., Katona, Jósika, Vörösmarty, Eötvös, Petöfi ja nende toodang. Loenguid 26 t.

UK 28. Deskriptiivne grammatika. 2 õn. Kevad- ja sügissem. Eksam. Loenguid ja harjutusi 52 t.

UK 29. Praktikum. 1 õn. Sügis- või kevadsem. Omandatakse teadusliku uurimistöö praktilisi kogemusi individuaalsete ülesannete põhjal.

UK 210. Seminar. Seminaritöö. 2 õn. Sügis- ja kevadsem. Osaletakse seminaris ja kirjutatakse seminaritöö, retsenseeritakse individuaalselt ja arutatakse ühiselt seminaritöid.

3. Ülemaste (21 õn.)

UK 31. Kõneharjutused. 1 õn. Sügissem. Eksam. Harjutatakse kõne- ja ettekandepidamist ungari keeles. Harjutusi 26 t.

UK 32. Erialase teksti lugemine. 1 õn. Sügissem. Eksam. Loetakse ja tõlgitakse erialaseid tekste. Harjutusi 26 t.

UK 33. Ungari ajalugu maahõivamisest kaasajani. 2 õn. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Õpitakse tundma Ungari ajalugu koos geograafiliste ja Euroopa ajaloo andmetega. Loenguid 52 t.

UK 34. Ungari murded. 1 õn. Kevadsem. Eksam koos UK 35-ga. Õpitakse tundma ungari murrete kujunemist ja tähtsamaid iseloomulikke tunnusoone. Loenguid 26 t.

UK 35. Ungari keele ajalugu. 2 õn. Sügis- ja kevadsem. Eksam koos UK 34-ga. Vaadeldakse ungari keele häälikusüsteemi ja grammatika kujunemist. Analüüsitakse vanimaid ungari keele tekste. Loenguid ja harjutusi 52 t.

UK 36. Ungari rahvateadus. 1 õn. Sügissem. Eksam. Sissejuhatus ungari rahvateadusesse. Loenguid 26 t.

UK 37. Ungari kirjanduse ajalugu III. Romantism ja realism. 19. sajandi lõpu kunstivoolud. 1 õn. Sügissem. Eksam koos UK 38-ga. Arany J., Kemény, Jókai, Madach, Vajda, Arany L., Reviczky, Bródy jt. ja nende toodang. Loenguid 26 t.

UK 38. Ungari kirjanduse ajalugu IV. "Nyugat" ja tema aeg. Ungarikeelne kirjandus Transilvaanias, Slovakkias jm. 1 õn. Kevadsem. Eksam koos UK 37-ga. Ady, Móricz, Kosztolányi,

Babits, Krúdy, Tóth, Juhász, József, Radnóti, Dsida, Áprily, Tamási, Kós, Kuncz jt. Loenguid 26 t.

UK 39. Kaasaegne Ungari kirjandus Ungaris ja väljaspool seda. "Viiehäälne vilespill." 1 õn. Kevadsem. Eksam. Szabó L., Némth, Örkény, Déry, Illyés, Nagy, Weöres jt. Loenguid 26 t.

UK 310. Postseminar. 2 õn. Sügis- ja kevadsem. Osaletakse postseminaris ja peetakse ettekandeid diplomitöödega seotud temaatikast.

UK 311. Diplomitöö. 8 õn.

Soome keele ja kirjanduse eriharu õppeplaan

1. Alamaste (15 õn.)

SK 11. Soome maatundmine. 1 õn. Sügissem. Eksam. Antakse ülevaade Soome maa- ja rahvateadusest nii riigi kui maakondade lõikes. Loenguid 26 t.

SK 12. Soome ajalugu. 1 õn. Sügissem. Eksam. Antakse ülevaade Soome maa ja rahva saadusest eelajaloolisest ajast tänapäevani. Loenguid 24 t. ning *Suomen historian* *Pikkujätttiläinen*.

SK 13. Soome keele konversatsioon. 2 õn. Kevadsem. Eksam. Süvendatakse soome keele aktiivset oskust, eriti suulise vestluse osas. Harjutusi 60 t.

SK 14. Sissejuhatus üldkeeleteadusse. 2 õn. Sügissem. Eksam. (Vt. eesti keele eriharu õppeplaani alamaste.)

SK 15. Eesti foneetika. 2 õn. Sügissem. Eksam. (Vt. eesti keele eriharu õppeplaani alamaste.)

SK 16. Sissejuhatus soome kirjandusse. 1 õn. Sügissem. Eksam. Õpitakse tundma soome kirjanduse põhiperioode selle algusest tänapäevani. Loenguid 28 t. ja T. Kuldsepp, *Ülevaade soome kirjandusest*.

SK 17. Soome keele täiendkursus. 3 õn. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Tutvutakse täiendavalt soome keele grammatika ja sõnavaraga. Loenguid ja harjutusi 82 t. ja P. Alvre, *Soome keeleõpetuse reeglid*.

SK 18. Praktikum. 1 õn. Kevadsem. Arvestus. Sooritatakse reeglina 2-nädalase praktikana, mis nõuab soome keele aktiivset kasutamist ja millega kaasneb tähelepanekute tegemine elavast keelekasutusest.

SK 19. Proseminar. Proseminaritöö. 2 õn. Sügis- ja kevadsem. Osaletakse proseminaris ja kirjutatakse proseminaritöö; arutatakse ühiselt proseminaritöid.

2. Keskaste (15 õn.)

SK 21. Soome häälikulugu. 1 õn. Sügissem. Eksam. Antakse ülevaade häälikumuutustest, mis kujundasid läänemeresoome algkeele mõned murded soome keele murreteks. Loenguid ja harjutusi 24 t. ja T. Lehtinen, *Kantasuomen äännehistoriaa* (paljundus).

SK 22. Soome sõnavara ajalugu. 1 õn. Sügissem. Eksam. Antakse ülevaade soome sõnavara kujunemisest. Loenguid ja harjutusi 24 t. ja K. Häkkinen, *Mistä sanat tulevat*.

SK 23. Soome ajalooline morfoloogia. 1 õn. Kevadsem. Eksam. Antakse ülevaade soome keele vormistiku kujunemisest. Loenguid ja harjutusi 24 t.

SK 24. Soome murded. 1 õn. Kevadsem. Eksam. Antakse ülevaade soome murretest ja nende tekkimisest. Loenguid 12 t ning T. Itkonen, *Historiantakaiset Häme ja Suomi kielentutkijan näkökulmasta ja Välikatsaus suomen kielen juurtiin*; L. Kettunen, *Suomen murteet II*, lk. 177–202; M. Rapola, *Johdatus suomen murteisiin*.

SK 25. Soome keele jätkkursus. 2 õn. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Süvendatakse teadmisi soome keele grammatikast ja sõnavarast. Loenguid ja harjutusi 40 t. ja erialane kirjandus õppejõu juhendamisel.

SK 26. Tõlkimise alused. 2 õn. Sügissem. Eksam. (Vt. soomeugri keelte eriharu õppeplaani ülemaste.)

SK 27. Soome kirjanduse põhikursus. 4 õn. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Antakse ülevaade soome kirjanduse vanemast perioodist. Loenguid 60 t. ja autorite valik õppejõu juhendusel.

SK 28. Keeleteooria. 2 õn. Kevadsem. Eksam. (Vt. eesti keele eriharu õppeplaani keskaste.)

SK 29. Soome keele praktikum. 1 õn. Kevadsem. Arvestus. Täiustatakse igakülgset soome keele oskust. Harjutusi 30 t.

SK 210. Praktikum. 1 õn. Kevadsem. Arvestus. Omandatakse teadusliku uurimistöö ja tõlkimise praktilisi kogemusi individuaalsete ülesannete põhjal.

SK 211. Seminar. Seminaritöö. 2 õn. Sügis- ja kevadsem. Osaletakse seminaris ja kirjutatakse seminaritöö, retsenseeritakse individuaalselt ja arutatakse ühiselt seminaritöid.

3. Ülemaste (21 õn.)

SK 31. Soome kirjanduse järgkursus. 2 õn. Sügis- ja kevadsem. Eksam. Antakse ülevaade soome kirjanduse uuemast perioodist kuni tänapäevani. Loenguid 20 t. ja autorite valik õppejõu juhendusel.

SK 32. Soome kirjakeele ajalugu. 1 õn. Sügissem. Eksam. Antakse ülevaade soome kirjakeele kujunemisest. Loenguid ja harjutusi 24 t. ning P. Alvre, *Soome vana kirjakeele harjutusülesanded, tekstid ja sõnaseletused*.

SK 33. Soome–eesti kontrastiivgrammatika. 1 õn. Sügissem. Eksam. Vaadeldakse soome ja eesti keele sarnasusi ja erinevusi. Loenguid ja harjutusi 30 t.

SK 34. Soome kultuur. 1 õn. Kevadsem. Eksam. Tutvutakse Soome kultuuri ning Soome ja teiste maade kultuurisidemetega. Loengud või sooritus õppejõu antud kirjanduse põhjal.

SK 35. Keeleteaduse ajalugu. 1 õn. Sügissem. Eksam. (Vt. eesti keele eriharu õppeplaani ülemaste.)

SK 36. Tõlkekursus. 2 õn. Kevadsem. Eksam. Süvendatakse soome keelest ja soome keelde tõlkimise oskust, ja analüüsitakse tõlkeid. Harjutusi 40 t.

SK 37. Soome keele süvakursus. 1 õn. Sügissem. Eksam. Viimistletakse teadmisi soome keele grammatikast, sõnavarast ja stilistikast. Loenguid ja harjutusi 18 t. ja erialane kirjandus õppejõu juhendusel.

SK 38. Soome keele süvapraktikum. 1 õn. Kevadsem. Arvestus. Viimistletakse igakülselt soome keele oskust. Harjutusi 30 t.

SK 39. Praktikum. 1 õn. Kevadsem. Arvestus. Rakendatakse teadusliku uurimistöö ja tõlkimise alaseid teadmisi ja oskusi individuaalse teadusliku või rakendusliku ülesande lahendamisel.

SK 310. Postseminar. 2 õn. Sügis- ja kevadsem. (Vt. soomeugri keelte eriharu õppeplaani ülemaste.)

SK 311. Diplomitöö. 8 õn.

Sisukord

Kogu osakonnale kohustuslikud üldained	3
Eriharud	5
Üliõpilase õppekava koostamine	5
Eesti keele eriharu õppeplaani	7
Eesti kirjanduse eriharu õppeplaani	11
Teatriteaduse eriharu õppeplaani	15
Eesti ja võrdleva rahvaluule eriharu õppeplaani	18
Soome-ugri keelte eriharu õppeplaani	22
Ungari keele ja kirjanduse õppeplaani	26
Soome keele ja kirjanduse eriharu õppeplaani	30

Tartu Ülikooli Kirjastuse trükikoda
Tiigi 78, EE2400 Tartu
Tellimus nr. 240.